

Процедура от интегрираната система за управление
на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Утвърдил: Владимир Малинов
Изпълнителен директор
на „Булгартрансгаз“ ЕАД

**Готовност за извънредни ситуации и способност
за реагиране**

П-БТГ

ISO 45001:2018

ISO 14001:2015

ISO/IEC 27001:2017

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Настоящата процедура определя реда и отговорностите за създаване на организация и подготовка за реагиране при възникване на извънредни ситуации, с оглед намаляване на свързаните с тях неблагоприятни последици за здравето и безопасността на служителите, околната среда и осигуряване на непрекъснатост на управлението на сигурността на информацията на „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и в изпълнение на задълженията към обществото, посочени в Закона за защита при бедствия.

Управлението на несъответствия по здраве и безопасност при работа, свързани с трудови злоупотреки е съгласно П-БТГ Разследване на инциденти и несъответствия по здраве и безопасност при работа.

Тази процедура е част от документацията на интегрираната система за управление на „Булгартрансгаз“ ЕАД и по-конкретно:

- Системата за управление на здравето и безопасността при работа (изпълнява изискванията на т.8.2 от стандарта БДС ISO 45001:2018);
- Системата за управление по отношение на околната среда (изпълнява изискванията на т.8.2 от стандарта БДС EN ISO 14001:2015);
- Системата за управление на сигурността на информацията (изпълнява изискванията на т.6.1 от стандарта БДС EN ISO/IEC 27001:2017 и на следните механизми за контрол по Приложение А от БДС EN ISO/IEC 27001:2017: A.17.1).

2. ОБХВАТ НА ВАЛИДНОСТ И ВЛИЗАНЕ В СИЛА

Като част от документацията на интегрираната система за управление на „Булгартрансгаз“ ЕАД, процедурата е задължителна за всички организационни единици и служители на дружеството, и влиза в сила от датата на нейната последна актуализация.

Конкретни задължения и отговорности по настоящата процедура имат, както следва:

- Ръководител отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ и служителите в отдела;
- Началник управление „Главно диспечерско управление“;
- Централна диспечерска служба и районните диспечерски служби;
- Началник Главно управление „Техническа експлоатация“;
- Представител на ръководството по сигурността на информацията;
- Началник управление „Информационно и телекомуникационно обслужване“;

Дата на одобрение: 28.08.2014

Страница 1 от 11

Последна актуализация: 26.10.2021

Версия: v05

Име на файла: П-БТГ Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране, v05

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

-
- Ръководител отдел „Мрежова и информационна сигурност“;
  - Ръководител отдел „Комуникации“;
  - Ръководител отдел „Информационни системи“;
  - Началник управление „Административно“;
  - Управител на УВЦ „Република“;
  - служителите, работещи в аварийните и линейно-аварийните групи;
  - служителите, определени като председатели и членове на ЩИАП;
  - служителите, определени за отговорници по пожарна безопасност;
  - ИТ специалистите в управление „Информационно и телекомуникационно обслужване“ и от регионалните звена;
  - ръководителите на регионални звена.

3. ТЕРМИНИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ, СЪКРАЩЕНИЯ

За целта на тази процедура се използват определения съгласно БДС ISO 45001:2018 и БДС EN ISO/IEC 27000:2017:

Инцидент – събитие, възникващо от или в процеса на работа, което може да доведе или води до нараняване и заболяване

Забележка 1 към термина: Инцидент, при който възниква нараняване или заболяване, понякога се нарича „злополука“.

Забележка 2 към термина: Инцидент, при който не се стига до нараняване или заболяване, но съществува възможност това да се случи, се нарича „почти инцидент“, „почти удар“ или „предупреждение за опасност...“.

Забележка 3 към термина: Въпреки че може да има едно или повече несъответствия, свързани с инцидент, даден инцидент може да възникне и там, където няма несъответствие.

Непрекъснатост на сигурността на информацията (БДС EN ISO/IEC 27000:2017) – процеси и процедури за осигуряване на непрекъснати дейности по сигурност на информацията.

Други определения:

Авария е инцидент от голям мащаб, включващ пътища, магистрали и въздушен трафик, пожар, разрушаване на хидротехнически съоръжения, инциденти, причинени от дейности в морето, ядрени инциденти и други екологични и промишлени аварии, причинени от дейности или действия на човека.

Бедствие е значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от природни явления и/или от човешка дейност и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото.

Извънредна ситуация е всяка очаквана или внезапна промяна на установеното състояние на живот, обхванала територии, обекти, сектори и сфери на икономиката и обществения живот или околната среда, предизвикана от човешка дейност или природни явления, с негативни последици, в резултат на която условията за съществуване и за осъществяване на дейност в променената среда са силно нарушени.

Използвани съкращения:

ЩИАП	Щаб за изпълнение на аварийния план
АГ	Аварийна група
ЛАГ	Линейно-аварийна група

4. СЪЩНОСТ НА ПРОЦЕДУРАТА**4.1 Отговорности при създаване на организация за адекватно реагиране на извънредни ситуации**

Основна отговорност в структурата на дружеството за създаване на организация за реагиране при извънредни ситуации, в това число при бедствия и аварии, в съответствие с изискванията на Закон за защита при бедствия, Наредба № 8121з-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите и Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, имат:

- отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“;
- управление „Главно диспечерско управление“;
- Главно управление „Техническа експлоатация“;
- управление „Административно“ (за Централно управление);
- управление „Информационно и телекомуникационно обслужване“;
- регионалните звена.

➤ В изпълнение на нормативните изисквания, със заповед са създадени **щабове за изпълнение на аварийните планове (ЩИАП)** в:

- Централно управление;
- всяко от регионалните звена;
- компресорните станции.

ЩИАП отговарят за създаване и поддържане в постоянна готовност цялостната

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

организация по предотвратяване, локализиране и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи, свързани със системата на дружеството. ЩИАП осъществяват връзката и информират другите оторизирани органи. Функциите и задачите на ЩИАП са регламентирани в аварийните планове на дружеството.

- За своевременното отстраняване на аварии в ПГХ Чирен и по съоръженията от газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД са сформирани и функционират **аварийни групи (АГ) и линейно-аварийни групи (ЛАГ)**:
- АГ Чирен – 2 групи;
  - ЛАГ Вълчи дол – 4 групи;
  - ЛАГ Стара Загора – 3 групи;
  - ЛАГ Ихтиман – 2 групи;
  - ЛАГ Ботевград – 2 групи.

Аварийните и линейно-аварийните групи изпълняват дейностите си в непрекъсната връзка и координация с Централна диспечерска служба и районните диспечерски служби към структурата на управление „Главно диспечерско управление“.

- Отговорностите и задълженията за реакция на събития, свързани със сигурността на информацията са определени в съответствие с бизнес процес ЕММ05-01 Обработка на сигнал за събитие, свързано с управление на ИТ инфраструктурата и са посочени в **Матрица на отговорностите при настъпване на събитие, свързано със сигурността на информацията**, приложение към настоящата процедура.

4.2 Подготовка за действия за реагиране при извънредни ситуации**4.2.1 Аварийни планове**

В съответствие със Закон за защита при бедствия, условията на комплексните разрешителни (където са издадени такива) и Доклад за безопасност за предприятия с висок рисков потенциал на ПГХ Чирен, в дружеството са разработени и се актуализират ежегодно:

- **Аварийен план на Централно управление;**
- **Аварийен план на всяко от регионалните звена;**
- **Аварийен план за всеки от обектите на регионалните звена.**

В зависимост от оценените рискове за всяко от регионалните звена и Централно управление, в аварийните планове се съдържат модули, представляващи отделни специализирани **планове за действие при земетресения, радиационни и промишлени аварии, терористични действия и други заплахи, включително предписания за действия и реакция между структурите в системата на**

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

енергетиката при възникване на инциденти с компютърната сигурност.

Във всеки аварийен план е регламентиран ред за привеждането му в действие.

4.2.2 Организация за осигуряване на пожарна безопасност

В изпълнение на Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване и Наредба № 81213-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, Изпълнителният директор на дружеството е утвърдил вътрешни правила за осигуряване на пожарна безопасност за всички обекти на дружеството, а именно:

- **ЗБР/ППБ-31-БТГ-СКИ Инструкция за осигуряване на пожарната безопасност в „Булгартрансгаз“ ЕАД**

Съгласно Наредба № 81213-647 от 01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, мерките за осигуряване на пожарна безопасност в „Булгартрансгаз“ ЕАД са посочени в заповеди на Изпълнителния директор, неразделна част от ЗБР/ППБ-31-БТГ-СКИ Инструкция за осигуряване на пожарната безопасност в „Булгартрансгаз“ ЕАД, както следва:

- Заповед за реда за извършване на огневи работи;
- Заповед за реда за използване на отоплителни и нагревателни уреди и съоръжения;
- Заповед за забранените места за пушене и използването на открит огън на територията на дружеството;
- Заповед за реда за използване на електрически уреди и съоръжения, в т.ч. изключване на електрическото захранване след приключване на работното време;
- Заповед за реда за обучение и подготовка на личния състав;
- Заповед за правилата за пожарна безопасност в извънработно време;
- Заповед за реда за контрол, техническо обслужване, презареждане и хидростатичното изпитване на устойчивост на налягане на носимите и возимите пожарогасители и за поддържане и обслужване на ПИС, ПГС, СГУ на пожарните кранове и на системите за управление на дим и топлина;
- Заповед за периодичността за почистване на строителните конструкции, на технологичното и електрическото оборудване, на отоплителните тела и инсталации от експлозивоопасни и пожароопасни прахове и други горими материали;
- Заповед за реда за събиране и отстраняване на горимите отпадъци, както и на

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

остатъчните продукти от печките с твърдо гориво.

Отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ и УВЦ „Република“ разработват и поддържат актуални:

- **планове за евакуация за сградите**, за които изискването е относимо. Плановете съдържат:
  - план за действие при възникване на пожар или авария;
  - инструкция за привеждане в действие на плана;
  - схема на евакуация.

За привеждане им в действие са разработени подробни планове за евакуация на работещите и на пребиваващите на обекта лица при пожар или авария.

В съответствие с изискванията на Наредба № 8121з-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, в дружеството се разработват и актуализират още:

- **План за действие при пожар и ликвидиране на аварии** – разработен в съответствие с чл.9, ал.1, т.2 от Наредбата за всеки обект на дружеството и актуализиран при всяка промяна във функционалното предназначение на обекта и в случай на промени в приложимата нормативна уредба. Основна отговорност за привеждане на плановете за действие при пожар и ликвидиране на аварии, в това число вземане на решение за необходимостта от евакуация на персонала и други лица, пребиваващи на територията на обекта, имат отговорниците по пожарна безопасност за всеки от обектите.
- **План за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на текущи ремонти и строителни и монтажни работи** в обекти на дружеството – разработван в съответствие с чл. 9, ал.1, т.3 от Наредбата за дейностите, за които не се изисква разрешение за строеж, съгласно Закон за устройство на територията.

4.2.3 Поддържане на канали за комуникация, оборудване, материали и средства за действие при извънредни ситуации

- **поддържане на канали за комуникация**

Елементите на **съобщителната система на „Булгартрансгаз“**, обезпечаваща връзките между обектите на дружеството при провеждане на спасителни и аварийно-възстановителни работи, са описани в Аварийния план на Централно управление на „Булгартрансгаз“ ЕАД, който съдържа още:

- схема на свръзките в сектор „Енергетика“;
- схема за оповестяване на органите за управление, силите и средствата при

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

бедствия, аварии и катастрофи.

Към всеки от аварийните планове е приложена контактна информация за оповестяване на аварийните и линейно-аварийните групи, списък на наличните моторни превозни средства със стандартна и специализирана техника, контактна информация за оповестяване на ЦИАП.

- **поддържане на оборудване, материали и средства за действие при извънредни ситуации**

С цел обезпечаване на нуждите от материали в случаите на извънредни ситуации, в съответствие с П-БТГ Входящ контрол и складово стопанство, в складовете на дружеството се поддържат аварийни резерви от материали.

Отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ и ръководителите на регионални звена контролират поддържането в постоянна готовност по работните места на средствата и оборудването, определени в евакуационните планове - аварийни изходи, противопожарна екипировка, звукова сигнализация, както и средства за първа помощ.

4.2.4 План за непрекъснатост на сигурността на информацията

За осигуряване на непрекъснатост на сигурността на информацията в „Булгартрансгаз“ ЕАД е предвидено, в случай на настъпване на събитие, свързано със сигурността на информацията, да бъде оценено нивото на критичност на информационния актив съгласно Класификация на степените на въздействие върху сигурността на информацията, приложение към процедура П-БТГ Управление на риска за сигурността на информацията и да бъдат предприети действия в съответствие с бизнес процес ЕММ05-01 Обработка на сигнал за събитие, свързано с управление на ИТ инфраструктурата.

Сроковете за възстановяване наличността на информационния актив са съгласно посочените в Класификация на степените на въздействие върху сигурността на информацията.

Когато събитието касае повреда в технологичната далекосъобщителна мрежа, следва да се оцени и нивото на въздействие на повредата върху работните процеси и съответно да бъдат предприети действия съгласно с бизнес процес ЕММ05-01 Обработка на сигнал за събитие, свързано с управление на ИТ инфраструктурата.

4.2.5 Планиране и провеждане на тренинги за действие при извънредни ситуации

С цел поддържане на състояние на готовност и способност за реагиране на дружеството като цяло и в частност на отговорните лица и структури, в „Булгартрансгаз“ ЕАД се планират и провеждат учебни тренировки и евакуации със симулиране на извънредни

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

ситуации, както следва:

- **аварийни тренировки** – за симулиране на ситуации и сценарии в съответствие с утвърдените аварийни планове, включително и за проверка нивото на непрекъснатост на сигурността на информацията в „Булгартрансгаз“ ЕАД и на ефикасността на прилаганите механизми за контрол в неблагоприятни случаи (по време на криза или бедствие);
- **противопожарни тренировки:**
  - учебни евакуации в съответствие с изискванията на Наредба № 81213-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите - за обектите на дружеството, за които това изискване е приложимо;
  - тренировки за симулиране на извънредни ситуации по специализираните планове за действие, част от аварийните планове в дружеството.

Всички изисквани и преценени като необходими учебни тренировки и евакуации в дружеството се планират в **ОД-ВТ-016 Годишен график на аварийните и противопожарни тренировки на „Булгартрансгаз“ ЕАД**. Учебните тренировки и евакуации се планират в края на всяка година за следващия едногодишен период. Планирането се инициира от Ръководител отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“, като за целта в годишния график се въвежда вид на тренировката (примери за аварийна тренировка – действия за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при терористична дейност или действия за проверка нивото на непрекъснатост на сигурността на информацията; за противопожарна тренировка – действие при пожар, учебна евакуация).

Въз основа на утвърдения годишен график се разработват подробни планове за провеждане на тренировките, съдържащи отговорници, срокове за провеждане, ситуации и сценарии, с които се запознават съответните служители.

За проведените тренировки се съставя **ОД-ВТ-158 Протокол от проведена учебна тренировка**, който съдържа информация действия, свързани с подготовката, хронологично описание на тренировката, както и оценка на резултатността (време на реакция, адекватност на поведение и др.)

Анализът на резултатите от тренировки, свързани с непрекъснатостта на сигурността на информацията, представлява входна информация при прегледа на оценката на риска за сигурността на информацията съгласно **П-БТГ Управление на риска за сигурността на информацията**.

В изпълнение на изискванията на Наредба № 81213-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, учебните евакуации,

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017**

провеждани в обектите на дружеството, за които е приложимо, се планират и организират при съгласуване на времето за провеждане с районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“. За проведената учебна евакуация се съставя **протокол от проведена учебна евакуация**.

4.3 Разследване на извънредни ситуации

За всяка случила се извънредна ситуация се провежда разследване, което се извършва във възможно най-кратък срок, непосредствено след събитието.

За провеждане на разследването, със заповед се определя комисия, в която задължително участва:

- Ръководител отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ и/или
- Началник управление „Главно диспечерско управление“, и/или
- Началник Главно управление „Техническа експлоатация“;
- Началник управление „Информационно и телекомуникационно обслужване“ и/или Ръководител отдел „Мрежова и информационна сигурност“, който изпълнява и функциите на Представител на ръководството по сигурността на информацията - за извънредни ситуации, свързани със сигурността на информацията.

Резултатите от извършеното разследване се документират от председателя на комисията в доклад. Докладът се представя за разглеждане и обсъждане от Изпълнителния директор.

Ръководител отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ отразява информацията в **ОД-ВТ-045 Дневник за констатации и коригиращи действия**.

За извънредни ситуации, свързани със сигурността на информацията, данните се документират в ОД-ВТ-045 Дневник за констатации и коригиращи действия от Представителя на ръководството по сигурността на информацията.

4.4 Анализ на извънредните ситуации

Ежегодно Ръководител отдел „Сигурност на критичната инфраструктура“ подготвя обобщаващ доклад за възникнали извънредни ситуации и за предприетите коригиращи мерки. Информацията е входен елемент на годишния преглед от ръководството на системата за управление на здравето и безопасността при работа и системата за управление по отношение на околната среда.

Обобщаващ доклад за възникнали извънредни ситуации, свързани със сигурността на информацията, и за предприетите коригиращи действия се изготвя от Представителя на ръководството по сигурността на информацията и се представя от него по време на годишния преглед от ръководството на системата за управление на сигурността на информацията.

Готовност за извънредни ситуации и способност за реагиране**П-БТГ****ISO 45001:2018****ISO 14001:2015****ISO/IEC 27001:2017****5. ПОВЕРИТЕЛНОСТ**

Към настоящата процедура и записите към нея има изискване за поверителност. Разпространението им извън „Булгартрансгаз“ ЕАД се извършва само след изричното разрешение на съответния представител на ръководството.

6. СВЪРЗАНИ ДОКУМЕНТИ**БДС ISO 45001:2018**

Системи за управление на здравето и безопасността при работа. Изисквания с указания за прилагане

БДС EN ISO 14001:2015

Системи за управление по отношение на околната среда. Изисквания с указания за прилагане

БДС EN ISO/IEC 27001:2017

Системи за управление на сигурността на информацията. Изисквания

БДС EN ISO/IEC 27000:2017

Системи за управление на сигурността на информацията. Общ преглед и речник

Закон за защита при бедствия

Наредба № 81213-647 от 1.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите

Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване

П-БТГ Разследване на инциденти и несъответствия по здраве и безопасност при работа

П-БТГ Входящ контрол и складово стопанство

П-БТГ Управление на риска за сигурността на информацията

ЕММ05-01 Обработка на сигнал за събитие, свързано с управление на ИТ инфраструктурата

Класификация на степените на въздействие върху сигурността на информацията (Приложение 2 към П-БТГ Управление на риска за сигурността на информацията)

ЗБР/ППБ-31-БТГ-СКИ Инstrukция за осигуряване на пожарната безопасност в „Булгартрансгаз“ ЕАД

Аварийни планове**Планове за действие при пожар и ликвидиране на аварии**

Процедура от интегрираната система за управление на „Булгартрансгаз“ ЕАД

**Готовност за извънредни ситуации и способност
за реагиране**

П-БТГ

ISO 45001:2018

ISO 14001:2015

ISO/IEC 27001:2017

**Планове за осигуряване на пожарна безопасност при извършване на текущи
ремонти и на строителни и монтажни работи**

**Планове за евакуация на работещите и пребиваващите на обекта лица при
пожар или авария**

Комплексни разрешителни по околна среда

Доклад за безопасност на ПГХ Чирен

7. ПРИЛОЖЕНИЯ

Матрица на отговорностите при настъпване на събитие, свързано със сигурността на
информацията

ОД-ВТ-016

Годишен график на аварийните и противопожарни
тренировки на „Булгартрансгаз“ ЕАД

ОД-ВТ-045

Дневник за констатации и коригиращи действия

ОД-ВТ-158

Протокол от проведена учебна тренировка